

VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB

Czigány György: AELIA SABINÁHOZ

Clausa iacet lapide coniunx pia cara Sabina: a sírkő latin szavainak ritmusa zümmög most a vén síneken. Drága Sabína! Utaznál-e velem Héven, zöld vonatunkon Aquincumból ki a Dunához, el a Flórián térig? Kipróbálnád-e az óbudai plébániatemplom három-manuális barokk orgonáját? Ijedten rezzensz majd meg, amikor sarkad a bal szélső pedálhoz ér, mert földrengés moráját kelted, remegést: a mélybasszus oszlopnyi sípja szólal meg mögötted, kezed pedig elvész, bolyong a billentyű-rengetegben. Kedvesen játszottál te kicsi orgonádon, öt ujjal talán, mégis a dallam két oktávnyi század csöndjén ível át, finom szárnycsapással, – hallgatunk téged! Azt is kérdezem ám: lennél-e jó barátnője az én Erikámnak? Duna-parti cukrászdában ízlelnétek-e a meggy és citrom hó hidegét, fagylaltot kanalazván kristály fényű pohárban? Vagy állnál-e vele Dunába bokáig, valahol a Római-parton bámulva hajót, víziszízt? S föl se kacagnál hű kavicsok közt járva, de szólnál: hű, de hideg víz, éppen olyan, mint kétezer éve!

A ROVATOT SZERKESZTI: KIRSCHNER PÉTER

ANGELO SOLIMAN

Barátság – Kazinczy és Péterfy

Petőfi Irodalmi Múzeum, 2015. január 15. csütörtök, 18 óra

Péterfy Gergely íróval a 2014-ben megjelent nagyszerű regény kapcsán a 200 évvel ezelőtt élt irodalomszervezőhöz fűződő barátságáról is beszélget Gyapay László irodalomtörténész és Horváth Csaba irodalomkritikus.

Miközben az afrikai rabszolgából a bécsi társaság érdekességévé vált Angelo Soliman és a magyar felvilágosodást meghatározó Kazinczy Ferenc barátságát állítja a középpontba, a kitömött barbár a közties állapotok regénye is. A Bécsbe látogató Török Sophie felidézi Kazinczyval töltött életét és a két férfi általa csak hallomásból ismert barátságát. Soliman kiállítási tárggyá lett kitömött teste pedig arra ébreszti rá az olvasót, hogy egyrészt Bécsből Kelet-Magyarország sem látszik sokkal jobban, mint Afrika, másrészt hogy bárki válhat egzotikus barbárrá a saját világában is. ●

SZÓRAKOZTATÓ BUDAPEST-TÖRTÉNET, OLDALNÉZETBEN

Legát Tibor – Zsigmond Gábor:

Közlekedik a székesfőváros

Ferenc József híd – Horthy körtér – Rákosi Művek

Török András

A két szerző remek párost alkot, most másodszor bizonyosodott be. Egyikük szaktörténész, jó ideje a közlekedési mamutvállalat dolgozója (és lapunk állandó szerzője) – az a dokumentum, jegyzőkönyv, amiről ő nem tud, az nincs is. Másikuk fantasztikus stílusérzékű kult-újságíró, aki művészi fokon átragasztja lelkesedését minden témáról, amiről ír. Márpedig mindig arról ír, amit szeret, úgyhogy lelkesedése garantált...

Van harmadik „szerzője” is a könyvnek, bár a címlapon nincs megemlítve, csak az előszóban. A két néven nevezett szerző elismeri, hogy a célba vett kor (1914-1949) Budapest közlekedésével foglalkozó fotóanyaga olyan szegényes volt régebben, hogy a fortepan.hu létrejötte és felfejlődése előtt ilyen könyvet nem lehetett volna kiadni. És akkor rögtön említsük meg a könyv tervezőjének, *Harsányi Tamás*nak a nevét, mert az ő munkája ritka sikeresen kapcsolja össze a régi fényképeket a mai szöveggel. (Különösen díjazandó egy lassan érhetővé váló, visszatérő truváj: a főszöveg közé vagy nagyobb fényképekre aggatott „kis színes” történetek egy fémszegeccsel vannak „odaerősítve”, éppen olyanal, mint a régi vilamosbérletek fényképei.)

Szeretni való, felfedező hajlamú, források százait megszólaltató, vicces könyv, amely húst hord fel a 20. század közepi történelemtudásunk csontvázára. Olvasás után okosabban és megértőbben tesszük le a bámulatosan súlyos könyvet. Azért ilyen nehéz, mert sok benne a tudás. Stílszerűen azt lehetne mondani, hogy „*van benne anyag, mint egy 1928-as gyártású*

